

Honorary Residence:

81, Kildeskovsvej, DK-2820 Gentofte, Denmark.

1970 Free Residence for Lifetime in a House left by Will to the Royal Danish Academy for Sciences and Letters for a Danish Scientist and Member of the Academy.

Decorations:

1975 Commandor of first degree of the order of Dannebrog.

1973 Commandor of first degree of the order of Icelandic Falcon.

1971 Commandor of Finnish Lion.

1954 Danish Defence Medal

Biographical Listings:

1. Kraks Blå Bog (The Danish Who's Who), from 36. edition, Copenhagen 1945.
2. Who's Who in Europe, Bruxelles, from 1. edition 1964-65.
3. The International Who's Who, London, from 29. edition 1965-66.
4. World Who's Who in Science. A Biographical Dictionary of notable Scientists from Antiquity to the Present. Marquis-Who's Who, Inc. Chicago, from 1. edition 1968.
5. Dictionary of International Biography, London, from 6. edition 1969-70.
6. World Who's Who, Marquis-Who's Who, Inc. Chicago, from 1. edition 1971-72.
7. Dictionary of Scandinavian Biography, London and Dartmouth, from 1. edition 1972.
8. The International Who's Who in Community Service, London.
9. Men of Achievement, Cambridge, Volume II, 1974.
10. Men & Women of Distinction, Cambridge 1981.
11. Who's Who in Western Europe, Cambridge.
12. Who's Who in Science in Europe, Harlow Essex.
13. Dansk Biografisk Leksikon (Danish Biographical Dictionary), from 3. edition, Copenhagen 1980-84.
14. 5,000 Personalities of the World, Raleigh, North Carolina, USA.
15. Community Leaders of the World, First Issue, Raleigh, North Carolina, USA.

DET KONGELIGE DANSKE GEOGRAFISKE SELSKAB 1876-1986

Selskabets virksomhed lader sig ordne i følgende grupper:

1. *Foredragsvirksomhed:* 6 gange årligt afholdes møder.
2. *Publikationsvirksomhed:*
 - a. GEOGRAFISK TIDSSKRIFT, bd. 1-86, 1877-1986.
 - b. KULTURGEOGRAFISKE SKRIFTER, bd. 1-12.
 - c. FOLIA GEOGRAPHICA DANICA, tom I-XVI.
 - d. ATLAS OVER DANMARK, serie I og II.
3. *Opretholdelse af biblioteket,* der nu omfatter ca. 200.000 bind, tidsskriftsrækker og håndbøger. Tilgang sker i væsentlig grad ved Geografisk Selskabs ca. 800 bytteforbindelser med praktisk talt alle verdens geografiske selskaber. På samme måde er fremskaffet en stadig voksende samling af topografiske kort, der finder stor anvendelse ved forskning og undervisning, såvel som ved regionsplanlægningsarbejder. Endvidere indgår til stadighed anmeldelseseksemplarer af geografisk litteratur i bogbestanden. Det store bibliotek, der således er samlet med GEOGRAFISK TIDSSKRIFT og de øvrige nævnte publikationer som byttemateriale, stilles til det danske samfunds rådighed ved opretholdelse af udlån såvel direkte som gennem Statens Bibliotekstilsyn.
4. *Internationale repræsentative funktioner.* Geografisk Selskabs bestyrelse har organiseret Den Danske Nationalkomité for Geografi, hvis medlemmer udnævnes af Videnskabernes Selskab. Nationalkomitéen er tilsluttet Den Internationale Geografiske Union, IGU, som arrangerer verdenskongresser hvert 4. år. I 1960 blev der afholdt en kongres i Norden, hvortil de nordiske lande i fællesskab stod som indbydere. I den anledning udsendtes Guidebook Denmark, der som vol. 1 startede serien Collected Papers Denmark, udgivet af Geografisk Selskab til de internationale kongresser. Vol 7 udliveredes ved kongressen i Paris, august 1984. Selskabet indbyder som gæster fremmede forskere og uddeler følgende æresbevisninger for fortrinlige ydelser inden for den geografiske forskning: Æresmedlemskab, Egede Medaljen, Galathea Medaljen og Vitus Bering Medaljen.
5. *Konsultationsvirksomhed:* Geografisk Selskab virker sammen med Geografisk Institut som administrationscentrum for en omfattende praktisk anvendelig viden, en virksomhed, der muliggøres ved Geografisk Selskabs store bibliotek og udenlandske referencer.
6. *Administration af geografisk forskning:* Geografisk Selskab har i tidens løb administreret en lang række foretagender: nævnes kan udsendelse af ekspeditioner og etablering af forskningsarbejder.

Festafsten i anledning af 110 års jubilæet.

Selskabets generalsekretær indledte mødet:

Det er mig en ære og glæde at byde velkommen til selskabets 110 års jubilæum.

En særlig velkomst til vor høje protektor, H.M. Dronningen og til selskabets præsident, H.k.H. Prinsen. Vi havde gerne set H.k.H. Kronprinsen i aften, men på grund af tjenstlige pligter har dette ikke været muligt. Dernæst en velkomst til vore gæster, til hædersgæstene i aften, professor Einar Andersen, professor Preben Gudmandsen og viceadmiral S. Thostrup samt til aftenens foredragsholder, oberst Søren Haslund-Christensen.

Selskabet blev stiftet den 18. november 1876, og initiativtagerne var professor Eduard Erslev, kabinetsekretær I. P. Trap (udgiveren af den topografiske håndbog *Trap-Danmark*) og ægyptologen professor Valdemar Schmidt. Den 13/12 blev en deputation for det nystiftede selskab modtaget af Hans Majestæt Kong Chr. IX. Deputationen bestod af bestyrelsesmedlemmer som viceadmiral Sten Bille, der i 1845-47 havde ført korvetten »Galathea« på den berømte jordomsejling, kontreadmiral Carl Irminger, kendt for sine oceanografiske studier i Nordatlanten, »Irmingerstrømmen«, en gren til Golfstrømmen, og geografen professor E. D. Erslev. Ved denne lejlighed erklærede majestæten, at han gerne ville være selskabets protektor, og at Hans Kongelige Højhed Kronprinsen påtog sig hvervet som selskabets præsident. Der skabtes en tradition, der har været gældende siden da. Selskabets første, festlige møde blev efter Majestæten's indbydelse afholdt på Christiansborg Slot den 22/12 1876.

Der er også et andet forhold, der fra starten har udviklet sig til en tradition, nemlig Søværnets repræsentation i ledelsen, hvor selskabets vicepræsident, viceadmiral Thostrup afløste viceadmiral A. H. Vedel. Den nære relation til Søværnet er helt naturlig, eftersom klodens overflade for to trediedels vedkommende udgøres af havarealer, og søvejen var adgangen ikke blot til havene, men også til de mange kolonier og ukendte lande.

Udforskningen og kortlægningen af Grønland og Island dominerer selskabets ældre historie, navne som Gustav Holm, Knud Rasmussen samt Thorodson's, levendegør alt dette sammen med Danmark Ekspeditionen, Ejnar Mikkelsen og Eigil Knuths seneste ekspeditioner op til i dag. Egede medaljens donationer viser hen mod løsning af specialproblemer. Af ekspeditioner herudover må selskabets tidligere sekretær, professor O. Olufsens forskningsrejser i Pamir 1896-99 tillige med Barclay Raunkjær's ekspedition til Wahabitternes Land 1912 nævnes, ligesom O. Olufsens Sahara ekspedition 1922-23 efterfulgt af Sv. Hedins og Henning Haslund-Christensens centralasiatiske ekspeditioner. I nyere tid kan nævnes ekspeditionerne til Ghana 1966-67, til Ildlandet 1978-79 og til Melville Bugten og Thule distriktet 1979-80.

Initiativtageren til dannelse af selskabet, professor Erslev var cand. mag. i naturhistorie og geografi og gymna-

sielærer, blev i en alder af 45 år emeritus og titulær professor. Han ledede selskabet 1876-85. Der var opstået et naturligt aktuelt behov for geografisk information i opdagelsesrejsernes store periode. Vort selskab er det ældste geografiske selskab i Norden. Det ældste i verden er Société de Géographie de Paris 1821, hvor danskeren Malthé Conrad Bruun var generalsekretær og kendt for redaktion af 8 binds værket *Precis de la Géographie Universelle*.

Overgangen fra de store ekspeditioner til løsning af videnskabelige problemstillinger skabte vanskeligheder for de geografiske selskaber og således også for vort eget. Professor Niels Nielsen var generalsekretær i denne periode og stod selv som eksponent for udviklingen gennem sine studier på Vatnajökull-ekspeditionerne og af de danske vade- og marskområder. Han sikrede samarbejdet med universitetsgeografien.

Resultaterne af selskabets virke gennem alle årene er nedfældet i *Geografisk Tidsskrift*. Det er et af hovedformålene i selskabets fundats at orientere en større offentlighed gennem foredrag, udgivelse af et tidsskrift (og senere diverse serier) samt det uhyre væsentlige at holde bibliotek og læsesal åben for medlemmer og for offentligheden som sådan. Første bind af *Geografisk Tidsskrift* udkom i 1877, og i 1986 foreligger bind 86. Tidligere var der tale om 8, senere 4 og så 2 årlige hefter. Siden 1940 er *Geografisk Tidsskrift* udsendt som årshefte. Dog er man vendt tilbage til det tidligere store format, og man vil forsøge med forskellige nydannelser, der muliggøres ved indførelsen af moderne teknik. Det er dog stadig kun forsøgsstadiet, vi befinder os i.

Selskabet har været aktivt gennem alle 110 år. Værket *Atlas over Danmark*, hvor en ny series 3. bd. vedrørende Danske byers vækst og 4. bd. *Landbrugsatlas Danmark* er udkommet i år, beviser dette.

Jeg har nu æren at overgive ordet til selskabets høje præsident.